

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Mestverwerkingsfabriek
Promest B.V. te Helmond

28 april 1992

250-116

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport
Mestverwerkingsfabriek Promest B.V. te Helmond /
[Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht:
Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-343-4
Trefw.: milieu-effectrapportage ; Helmond /
mestverwerkingsinstallaties ; Helmond.

Aan Gedeputeerde Staten
van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

uw kenmerk
150518

uw brief
19 september 1991

ons kenmerk
U622-92/KI/250-115

onderwerp
toetsingsadvies MER Promest Helmond

Utrecht,
28 april 1992

Met bovengenoemde brief verzocht u de Commissie voor de milieueffectrapportage een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) voor de besluitvorming over de vergunningverlening inzake de mestverwerkingsinrichting van Promest BV te Helmond.

Overeenkomstig artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) aan.

Naar aanleiding van de bespreking van een eerste concept van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. met vertegenwoordigers van de initiatiefnemer en het bevoegd gezag is besloten tot de opstelling van een aanvulling op het MER. Naar het oordeel van de Commissie schoot het MER met name ten aanzien van de beschrijving van de luchtmissies tekort.

Deze aanvulling is tezamen met het MER vanaf 23 maart 1992 gedurende een maand voor een ieder ter inzage gelegd. De Commissie heeft ook de inspraak op de aanvulling bij haar advies kunnen betrekken.

De Commissie is van oordeel dat het MER, met de aanvulling, voldoende informatie biedt voor de besluitvorming over de vergunningverlening in het kader van de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Zij realiseert zich dat hier sprake is van een relatief nieuw verwerkingsproces, waarbij nog niet alles tot in detail is uitgewerkt. De Commissie wil daarbij wel het volgende aantekenen:

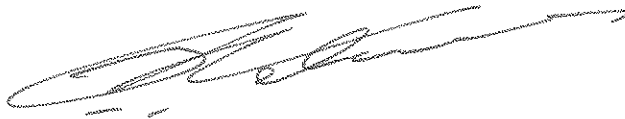
Door de aanvulling op het MER wordt een duidelijker beeld verkregen van de luchtmissies van de verwerkingsinstallatie. Uit de aanvulling komt evenwel duidelijk naar voren dat er nog veel leemten in kennis bestaan. Er wordt een aantal aannamen gedaan waarvoor bij gebrek aan meetgegevens een goede onderbouwing ontbreekt. Gezien de onzekerheden verdient het aanbeveling om in het op te stellen evaluatieprogramma sterk de nadruk te leggen op de emissiemetingen, zodat de gesignaleerde leemten in kennis zo snel mogelijk worden opgevuld.

Daarnaast blijkt uit de inspraakreacties dat veel omwonenden regelmatig overlast ondervinden van Promest in de huidige bedrijfsvoering. In het MER en met name de aanvulling zijn echter uitgangspunten aangegeven die, indien ze worden gehaald, weinig hinder voor de omgeving zullen opleveren. Ook dit pleit echter voor een uitgebreid evaluatieprogramma. De Commissie heeft als bijlage bij dit advies een aantal aandachtspunten voor de evaluatie aangegeven.

Aanvullende emissiemetingen aan de proefinstallatie te Helmond zullen bovendien gebruikt kunnen worden voor het MER voor de mestverwerkingsinrichting van Promest BV te Zeeland (N.Br.), waarover de Commissie op 9 januari 1992 een advies voor richtlijnen heeft uitgebracht.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan deze m.e.r. ten behoeve van de besluitvorming over de vergunningverlening. Zij zal graag op de hoogte worden gebracht van de wijze waarop de evaluatie volgens art. 41ak, lid 2 en art. 41am tot en met 41aq van de Wabm zal plaatsvinden.

Hoogachtend,

Ir. K.H. Veldhuis,
voorzitter van de werkgroep
m.e.r. Promest Helmond

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Mestverwerkingsfabriek
Promest B.V. te Helmond

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne inzake het milieu-effectrapport over Mestverwerkingsfabriek Promest B.V. te Helmond

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

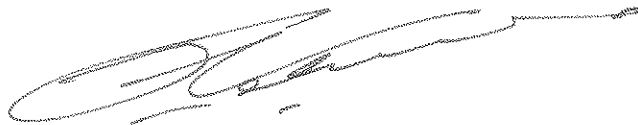
de werkgroep m.e.r. Mestverwerkingsfabriek Promest B.V. te Helmond

de secretaris

de voorzitter

drs. R.L.J.M. Klerks

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 28 april 1992

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDLIJNEN	3
3. TOETSING VAN HET MER OP ONDERDELEN	5
3.1 Probleemstelling en doel	5
3.2 Te nemen en genomen besluiten	6
3.3 Voorgenomen activiteit en alternatieven	6
3.4 Bestaande toestand van het milieu	7
3.5 Beschrijving van de gevolgen voor het milieu	7
3.6 Vergelijking van de alternatieven	8
3.7 Leemten in kennis	8
3.8 Evaluatie achteraf	8
3.9 Vorm en presentatie van het MER	8
3.10 Samenvatting van het MER	9

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 13 januari 1992, waarin de Commissie in de gelegenheid gesteld wordt advies uit te brengen
- 1A. Brief van het bevoegd gezag d.d. 20 maart 1992, bij het toezenden van aanvullende gegevens
2. Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 7 d.d. 10 januari 1992
- 2A. Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 57 d.d. 20 maart 1992
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen
5. Aandachtspunten voor de evaluatie

1. INLEIDING

Promest BV te Helmond is voornemens haar verwerkingsinrichting voor varkensdrijfmest te Helmond uit te breiden met een tweede productiestraat om te komen tot een verwerkingscapaciteit van 600.000 ton varkensdrijfmest per jaar.

De huidige inrichting (straat 1) heeft een verwerkingscapaciteit van ca. 35.000 ton varkensdrijfmest per jaar. Deze inrichting heeft een experimenteel karakter. Door een tweede droger te installeren wordt de verwerkingscapaciteit van straat 1 op 100.000 ton per jaar gebracht.

Vanuit de reeds verkregen ervaringen en inzichten wordt de capaciteit van de inrichting uitgebreid tot ca. 600.000 ton varkensdrijfmest per jaar (straat 1 en 2). Genoemde hoeveelheid drijfmest wordt tot ca. 72.000 ton mestkorrels verwerkt.

Ten behoeve van de besluitvorming in het kader van de Afvalstoffenwet (AW) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) wordt milieu-effectrapportage (m.e.r.) toegepast. Voor de vergunningverlening in het kader van de AW zijn Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant het bevoegd gezag; voor de WVO is dat het Waterschap de Aa.

De procedure is op 1 september 1989 van start gegaan. De Commissie voor de m.e.r. heeft op 31 oktober 1989 een advies voor de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) uitgebracht.

In 1990 is de m.e.r.-procedure voor Promest opnieuw gestart als gevolg van de vernietiging, door een uitspraak van de Raad van State, van de verleende Hinderwetvergunning voor de proefinstallatie en vanwege de bijstelling van de opschalingsplannen van 500.000 naar 600.000 ton verwerkingscapaciteit per jaar.

Het MER en de vergunningaanvragen zijn op 14 augustus 1991 ontvangen door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. Vanaf 25 november 1991 hebben deze een maand ter inzage gelegen. Vanwege een procedurefout heeft een nieuwe bekendmaking plaatsgevonden (zie bijlage 2) en hebben de stukken opnieuw ter inzage gelegen van 13 januari 1992 tot 13 februari 1992. Tevens is er een nieuwe hoorzitting gehouden.

Per brief van 18 september 1991 (zie bijlage 1) is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld haar toetsingsadvies over het MER uit te brengen.

Het is de bedoeling dat de Commissie voor de m.e.r. ten behoeve van de besluitvorming een oordeel uitspreekt over de kwaliteit van het MER. Meer formeel gesteld moet door de Commissie worden beoordeeld in hoeverre is voldaan aan de in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) gestelde regels voor de inhoud van het MER (art. 41j), mede gelet op:

- de door het bevoegd gezag vastgestelde richtlijnen voor het MER;
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (art. 41w, tweede lid).

Naar aanleiding van de bespreking van een eerste concept van dit toetsingsadvies is door Promest BV een aanvulling op het MER opgesteld. Deze aanvulling heeft voor een ieder ter inzage gelegen gedurende één maand, vanaf 23 maart 1992 (zie bijlage 2a). Per brief van 17 maart 1992 (bijlage 1a) is deze aanvulling ook aan de Commissie aangeboden.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van de werkgroep is weergegeven in bijlage 4. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies aangeduid met "de Commissie".

Bij de opstelling van het toetsingsadvies heeft de Commissie, in overeenstemming met het gestelde in art. 41z, tweede lid van de Wabm, rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen bezwaarschriften, adviezen en opmerkingen die schriftelijk werden ingebracht (zie bijlage 4).

In hoofdstuk 2 van dit advies wordt het MER getoetst op hoofdlijnen. Hierin wordt een algemeen oordeel over het MER gegeven. Ook wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de punten die de Commissie van bijzonder belang acht voor de besluitvorming over het voornemen. Het betreft een aantal gesignaleerde tekortkomingen in de beschrijving van de voorgenomen activiteit en de milieugevolgen, welke van belang zijn voor de besluitvorming over de vergunningverlening en de evaluatie achteraf. Hoofdstuk 3 gaat in op de verschillende onderdelen van het MER. Hierin komen de minder belangrijke, deels detailopmerkingen van de Commissie op het MER aan bod. De in hoofdstuk 3 besproken punten zijn weliswaar niet onbelangrijk voor een goede besluitvorming, maar spelen daarbij geen cruciale rol.

2.

TOETSING VAN HET MER OP HOOFDLIJNEN

Het MER is een redelijk leesbaar en begrijpelijk document.

Het belangrijkste kritiekpunt van de Commissie betreft het feit dat het MER veel aannamen bevat welke niet of onvoldoende zijn onderbouwd, ondanks de ruime ervaring die al met de proefinstallatie (straat 1) is opgedaan.

Hoewel in het MER op sommige punten zeer summier, onvolledig en niet altijd even duidelijk wordt ingegaan op het gevraagde in de richtlijnen voor de inhoud van het MER, geven het MER en de aanvulling naar het oordeel van de Commissie echter voldoende informatie voor de besluitvorming over het onderhavige initiatief.

Om in de ontbrekende informatie te voorzien en om tot een kwantitatieve onderbouwing van de gemaakte aannamen te komen adviseert de Commissie om een uitgebreid meet- c.q. evaluatieprogramma bij de vergunning op te nemen. In dit advies geeft de Commissie hiervoor een aantal aanbevelingen (zie bijlage 5).

Meer in het bijzonder plaatst de Commissie kanttekeningen bij de volgende onderdelen:

Bronsterkte geuremissies

De aangenomen bronsterktes voor geuremissie in het MER zijn bepaald op basis van een beperkt aantal geurmetingen en bij zeer verschillende bedrijfsomstandigheden.

Het is teleurstellend dat er geen meetwaarden beschikbaar zijn van de geuremissie na behandeling in de zure scrubber en het biofilter, omdat er ten aanzien van de werking van deze voorzieningen inmiddels ruime ervaring bij Promest aanwezig zou moeten zijn.

De geschatte geurconcentratie in de ruimtelucht is zeer hoog. Ook hier zijn geen meetgegevens bekend van de lucht na behandeling in een biofilter.

Bij de berekening van de nulvariant is ervan uitgegaan dat de geuremissie ten gevolge van ruimtelucht door procesmaatregelen met 80% wordt verminderd. In het MER is niet aangegeven hoe deze reductie van 80% gerealiseerd kan worden.

De Commissie vraagt zich overigens af waarom destijds metingen zijn verricht bij dergelijke slechte procesomstandigheden (zie aanvulling MER) en waarop de verwachting is gebaseerd dat de situatie in de toekomst zoveel beter zal zijn.

Een veronderstelde geurconcentratie van 10.000 ge/m³ bij de afgassen van de persen lijkt nogal laag in verhouding tot de ruimteluchtconcentratie.

In het MER is ook sprake van een geuremissie bij de indamper en bij "overige bronnen"; deze emissies zijn niet gekwantificeerd en bij de berekeningen niet meegenomen.

De gemeten geurconcentratie van 100 ge/m³ in de uittrede lichte uit de aerobe waterbehandeling is zeer laag.

Concluderend kan gesteld worden dat de aannames ten aanzien van de bronsterkte van de geuremissies gebaseerd zijn op enigszins discutabele aannames en zeer weinig en bovendien vaak niet relevante metingen.

Geurreducerende maatregelen

Er wordt verondersteld dat in alternatief 3 (meest milieuvriendelijke alternatief) de afgassen van de droger en de indamper kunnen worden ingezet als verbrandingslucht voor de stoomketel. De Commissie vraagt zich af of de vochtige, sterk corrosieve gassen uit de droger zonder meer als verbrandingslucht kunnen worden toegevoerd.

Het is niet duidelijk of bij verbranding in een stoomketel een geurreductie van 99% kan worden bereikt. Deze verwachting is uitgesproken op basis van metingen bij een destructiebedrijf (zie aanvulling MER). Een geurreductie van 99% geldt wel voor een speciaal hiervoor ontworpen thermische naverbrander maar is voor een stoomketel (vanwege slechtere menging en kortere verblijftijden) over het algemeen moeilijk realiseerbaar.

Het is van belang om in het MER aan te geven hoe de goede werking van de milieuvorzieningen (zoals het biobed) wordt gecontroleerd en beheerst.

Geurverspreidingsberekeningen

Hier is zeer onduidelijk wat in bijlage 6.4 de verschillende contouren voorstellen. Er zijn 4 contouren weergegeven voor 3 varianten, terwijl de voorgenomen activiteit (afstand 3500 m) niet is weergegeven. Hetzelfde geldt voor bijlage 6.5. en 6.6. (zeer slecht leesbaar).

Overige emissies van luchtverontreinigende stoffen

De informatie over de andere componenten die op diverse plaatsen in het proces worden geëmitteerd is erg summier¹⁾ en beperkt zich hoofdzakelijk tot verbrandingsprocessen. In het toetsingskader emissiewaarden lucht (zie tabel 2.1.1 van de Voorlopige inspectierichtlijn mestverwerkingsinstallaties Deel 1) worden emissiegrenswaarden voor ammoniak, stikstofoxyden, zwaveldioxide, zwavelwaterstof, koolmonoxide, vluchtige organische verbindingen en stof genoemd. Het verdient aanbeveling om de afgashoeveelheden en de concentraties voor alle hiervoor genoemde componenten (alsmede CO₂) op de diverse emissiepunten te noemen (waaronder waterzuivering, g²swassers, droger, indamper en biofilters). Met name wordt aandacht gevraagd voor de emissie van NO_x bij de naverbranding.

Ten aanzien van de emissies in tabel 6.1. (blz. 57) is het interessant om te zien uit welke bron deze gegevens afkomstig zijn, aangezien ze afwijken van het beeld in de rest van Nederland.

1 Zie ook de inspraakreactie van de Brabantse Milieufederatie, bijlage 4, nr. 1.

Aerobe zuivering

Indien de aerobe zuivering goed werkt zal het te lozen condensaat uit de indamper van goede kwaliteit zijn. In het MER is echter geen aandacht besteed aan:

- de gevolgen van een slecht werkende aerobe zuivering voor de kwaliteit van het effluent;
- de wijze waarop deze kwaliteit wordt gecontroleerd;
- de spreiding van de in het MER opgegeven effluentsamenstelling;
- de omvang van de emissie van gasvormige stikstofoxydes (in verband met het broeikas-stimulerend effect en de ozonlaag-aantastende werking)?

Daarnaast is niet aangegeven dat er een sturing van de zuivering plaatsvindt op basis van meting van de nitrietgehalten in het aeratiebassin.

Massabalans

Het MER beperkt zich tot een globale massabalans over het gehele werkingsproces². Voor milieu-kritische procesonderdelen verdient het aanbeveling een specifieke massabalans te geven, bijvoorbeeld de hoeveelheid proceslucht die met het beschikbare biogas kan worden verbrand.

Kan aan de hand van de behandeling van de uitgaande stromen worden aangetoond dat er sterke reducties in de aantallen (pathogene) organismen/virussen optreden (eventueel ondersteund met meetgegevens, gebaseerd op de droogtemperatuur van het mestpoeder, de indamping van het water en de luchtbehandeling: wassing, verbranding dan wel biofiltratie)?

3 TOETSING VAN HET MER OP ONDERDELEN

3.1 Probleemstelling en doel

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.*"

De probleem- en doelstelling zijn in het MER duidelijk omschreven. Het MER geeft een goed beeld van de mestproblematiek en van de bijdrage van Promest aan de oplossing hiervan.

In het MER wordt niet gemotiveerd waarom is gekozen voor een opschaaling van de verwerkingscapaciteit tot 600.000 ton per jaar.

2 Zie ook de inspraakreactie van de Brabantse Milieufederatie, bijlage 4, nr.1.

3.2 Te nemen en eerder genomen besluiten

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

De nog te nemen en reeds genomen besluiten die verband houden met de opschaling van de verwerkingscapaciteit zijn in het MER goed beschreven.

3.3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

Voorgenomen activiteit

Het MER bevat geen duidelijke beschrijving van het voornemen. De Commissie plaatst een aantal kanttekeningen bij de beschrijving van de volgende onderdelen:

- de luchtzuivering;
- de emissies bij de aerobe zuivering;
- de aannames ten aanzien van de te bereiken geurreductie.

Alternatieven/varianten

De in beschouwing genomen alternatieven en varianten verschillen wat betreft de behandeling van de afgasstromen weinig van het voorgenomen alternatief. De enige wijziging betreft de omvang van de installatie. Nadat in de loop van het proces alternatief 2 (meest milieu-vriendelijke alternatief) is omgezet in de voorgenomen activiteit, worden er verder weinig serieuze alternatieven in beschouwing genomen.

Gekeken zou kunnen worden naar uitvoeringsalternatieven met emissie-reducerende apparatuur, zoals:

- thermische naverbranding in een speciale naverbrander in plaats van in een stoomketel;
- chemische wassing en afvalwaterbehandeling;
- gesloten biofilters in combinatie met verhoogde uitworppunten.

De toegevoegde waarde voor de besluitvorming van de beschrijving van alternatief 1 (verwerkingscapaciteit 100.000 ton varkendrijfmest per jaar) is naar het oordeel van de Commissie zeer gering. Bovendien beantwoordt dit alternatief niet aan de doelstelling van de initiatiefnemer, zodat dit vanuit die optiek geen redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatief is.

Het alternatief met toepassing van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu (het meest milieu-vriendelijke alternatief)

Artikel 41j, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

Het MER bevat geen afzonderlijk beschreven meest milieu-vriendelijke alternatief. Uit de onderlinge vergelijking komt naar voren dat alternatief 2 het meest milieu-vriendelijke is. Op deze manier wordt echter niet duidelijk of dit alternatief de beschrijving geeft van de situatie waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast.

Overigens is de Commissie wel van oordeel dat alternatief 2 deze situatie benaderd.

3.4 Bestaande toestand van het milieu

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

Het MER bevat een uitgebreide en goede beschrijving van de bestaande toestand van het milieu.

3.5 Beschrijving van de gevolgen voor het milieu

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

Lucht

De beschrijving van de effecten van de geuremissie op de buitenlucht is goed weergegeven. Helaas zijn de gepresenteerde resultaten op de plattegronden slecht leesbaar (isocontourlijnen).

De effecten van de emissies van specifieke componenten zijn nauwelijks beschouwd³], zoals de emissie en de immissie ten gevolge ammoniak en eventueel andere verzurende componenten.

De Commissie kan instemmen met het uitgangspunt van de initiatiefnemer dat de bijdrage van de emissie van de met het initiatief samenhangende verkeersbewegingen en van de stoomketel of naverbrander, nauwelijks bijdraagt aan de immissieconcentratie van deze stoffen, gelet op de hoge achtergrondbelasting. Het ware echter interessant geweest deze stelling in het MER door middel van berekeningen onderbouwd te zien.

3 Zie ook de inspraakreactie van de Brabantse Milieufederatie, bijlage 4, nr...

Volksgezondheid

De conclusie van het MER dat bij de procesvoering een vermindering te verwachten is in het aantal pathogene organismen en virussen wordt door de Commissie onderschreven. Met de droging van het product wordt voldaan aan de voorlopige behandelingscriteria voor de afdoding van pathogene organismen, zoals weergegeven in tabel 10.2 (MER blz. 107), met uitzondering van het criterium voor de afdoding van sporen.

Een (micro)biologische controle van het product op de aanwezigheid van pathogene organismen blijft echter nodig om te voorkomen dat door onvoorzien omstandigheden een product afgeleverd wordt dat niet aan de eisen voldoet.

3.6 Vergelijking van de alternatieven

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

Ten aanzien van de vergelijking van de alternatieven is al eerder opgemerkt dat er geen afzonderlijk meest milieu-vriendelijk alternatief is beschreven, zodat de beschreven alternatieven hiermee niet zijn vergeleken.

3.7 Leemten in kennis

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER bevat een aantal leemten in kennis welke niet als zodanig benoemd worden (met name een aantal emissiegegevens ontbreekt). Het bevreemdt de Commissie dat er, na ruim twee jaar ervaring met de proef-fabriek, nog zoveel leemten in kennis bestaan.

3.8 Evaluatie achteraf

Het MER bevat geen aanzet voor een evaluatieprogramma. Hierdoor wordt ook niet duidelijk wat er met de geconstateerde leemten in kennis zal gebeuren.

In bijlage 5 geeft de Commissie een aantal aandachtspunten voor de evaluatie achteraf.

3.9 Vorm en presentatie van het MER

Een schematische weergave van een deel van de gegevens (van de verschillende lucht- en waterstromen) zou de leesbaarheid van het MER vergroot hebben.

Het MER bevat een groot aantal literatuuroverzichten; uit de tekst blijkt niet duidelijk hoe van deze literatuur gebruik is gemaakt. Het MER bevat slechts oppervlakkige verwijzingen naar literatuurgegevens.

3.10 Samenvatting van het MER

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting geeft een goed beeld van de inhoud van het MER.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
voor de inhoud van het
milieu-effectrapport
Mestverwerkingsfabriek
Promest B.V. te Helmond

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 13 januari 1992, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie
Noord-Brabant

Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer

VERZONDEN

- 9 JAN. 1992

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefax: 073-123505 Tele: 50796 phnb

telefoon 073-812812

Ons kenmerk: 162142
Uw kenmerk : -
Afdeling : BDM
Doorkiesnr.: 812293/812609
Bijlagen : 1
Datum : 8 januari 1992
Onderwerp : MER-procedure Promest BV
te Helmond.

Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
DE DATUM:	13 JAN. 1992
NUMMER:	75-92
SUBJECT:	250-91+92
VERZENDER:	Kl-Sc-pres

Geachte commissie,

Wegens een fout in de procedure van de bekendmaking van de aanvragen om vergunningen ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en het daarbij behorend milieu-effectrapport, delen wij u mede dat wij opnieuw kennis zullen geven van de ontvangst van deze stukken.

Deze kennisgeving zal op vrijdag 10 januari 1992 worden gepubliceerd in de dagbladders en de Nederlandse Staatscourant. Zoals in de kennisgeving is aangegeven zullen de bovengenoemde stukken vanaf 13 januari 1992 gedurende 4 weken ter visie worden gelegd. Tevens zal op donderdag 30 januari 1992 om 16.00 uur in het Stadskantoor, Weg op den Heuvel 35 te Helmond een openbare zitting worden gehouden.

Voor verdere informatie kunt u zich wenden tot de heer M.C.M. Scheffers van de dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer, telefonisch bereikbaar onder nummer 073-812609.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Bodem,

ir. F.P. van Schagen.

BIJLAGE 1A

Brief van het bevoegd gezag d.d. 20 maart 1992, bij het toezenden van aanvullende gegevens

Provincie
Noord-Brabant

VERZONDEN

18 MAART 1992

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 50151, 5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefax: 073-123565 Tele: 50796 pbnb

Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer

telefoon 073-812812

Ons kenmerk: 170136
Uw kenmerk : -
Afdeling : BDM
Doorkiesnr.: 812609/812293
Bijlagen : 2
Datum : 17 maart 1992
Onderwerp : Aanvraag om vergunning
krachtens de Afvalstoffenwet.

De Commissie voor de
milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	20 MAART 1992
nummer :	814-92
dossier :	250-111
behoefte naar :	KL

Geachte commissie,

Hierbij doen wij u toekomen aanvullende gegevens bij het op 18 september 1991 reeds toegezonden milieu-effectrapport ten behoeve van de aanvraag om vergunning krachtens de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren van Promest BV te Helmond voor het oprichten, in werking hebben en uitbreiden van een mestverwerkingsinrichting tot een verwerkingscapaciteit van 600.000 ton per jaar aan de Graandijk 6 te Helmond.

Ter voldoening aan artikel 13, lid 2, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne zenden wij u hierbij tevens de desbetreffende kennisgeving.

Tot het einde van de in de kennisgeving genoemde termijn bestaat gelegenheid opmerkingen te maken op de aanvullende gegevens op het milieu-effectrapport, artikel 19 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne uit te brengen of bezwaren als bedoeld in artikel 20 van voornoemde wet in te dienen met betrekking tot verlening van de gevraagde vergunning.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Bodem,

ir. F.P. van Schagen.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 7 d.d. 10 januari 1992

Afvalstoffenwet Wet verontreiniging oppervlaktewateren en bijbehorend Milieu-effectrapport

Waterschap De Aa

Renisgeving aanvragen, MER en openbare zitting. Hernieuwde procedure. Bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is op 14 augustus 1991 onder nummer 147.659, een aanvraag om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet ingekomen van Promest BV Mestverwerkingsinrichting Helmond voor het oprichten en in werking hebben van een mestverwerkingsinrichting op het adres Graandijk 5 te Helmond met een verwerkingscapaciteit van 600.000 ton varkensrijfmest per jaar.

Door Promest BV is tevens een aanvraag tot wijziging van haar vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren ingediend voor de vorengenoemd inrichting bij het waterschap De Aa te 's-Hertogenbosch voor het lozen van het effluent van de eigen zuiveringsinrichting van destillaat en hemelwater op de openbare riolering en op oppervlaktewater. Laatste genoemde aanvraag is op 5 september 1991, ingekomen en geregistreerd onder nummer 9103240-7257 a.l.n.w. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant zullen zorgdragen voor een gecoördineerde behandeling van de aanvragen.

U kunt de aanvragen en bijbehorende stukken vanaf 13 januari 1992 gedurende een maand inzien bij de afdeling Milieuzaken van de dienst Stadsbeheer, Weg op den Heuvel 56 te Helmond, elke werkdag van 9 tot 12.30 uur en bovendien na telefonische afspraak met de afdeling milieuzaken (tel. 04920-87542).

Voorts liggen de stukken ter inzage ter griffie van het waterschap De Aa, Poststraat 49 te 's-Hertogenbosch op werkdagen van 10 tot 12 uur en van 14 tot 16 uur en tijdens kantooruren in het provinciehuis, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch.

Bij de ter inzage liggende stukken bevindt zich eveneens het ter zake van de voorgenomen activiteit opgestelde milieu-effectrapport met de bijbehorende richtlijnen.

Gemotiveerde bezwaren tegen de aanvraag ingevolge de Afvalstoffenwet kunnen tot het einde van genoemde termijn schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch.

Deze aanvraag heeft reeds eerder, namelijk van 25 november 1991 tot 25 december 1991, ter inzage gelegen. Als gevolg van een procedurefout wordt de aanvraag thans nogmaals ter inzage gelegd.

Gemotiveerde bezwaren tegen de aanvraag ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren kunnen eveneens gedurende de vorengenoemde termijn worden ingediend en dienen te worden gericht aan: het dagelijks bestuur van het waterschap De Aa, door tussenkomst van het college van Gedeputeerde Staten, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch.

Verder kunnen binnen de meerge-noemde termijn, schriftelijk opmerkingen over het desbetreffende milieu-effectrapport worden ingediend bij het vorengenoemde college van Gedeputeerde Staten.

Degenen, die tussen 25 november 1991 en 29 december 1991 reeds een bezwaarschrift tegen de onderwerpelijke aanvraag hebben ingediend dan wel tijdens de hoorzitting van dinsdag 10 december 1991 mondeling bezwaren en/of opmerkingen hebben gemaakt, kunnen volstaan met de verklaring dat zij hun reeds ingediende bezwaren en/of opmerkingen wensen te handhaven.

Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daartoe in een afzonderlijke, aan het bezwaarschrift of reeds gehechte, brief verzoekt. Voorts kunnen mondeling bezwaren en/of opmerkingen worden ingebracht tijdens een openbare zitting die zal worden gehouden op donderdag 30 januari 1992 om 16 uur op het Stads-kantoor, Weg op den Heuvel 35 te Helmond.

Tijdens deze zitting zal tevens gelegenheid worden gegeven tot een gedachtenwisseling over de aanvragen en het MER tussen het bevoegd gezag, de aanvraagster en de overige aanwezigen. Zij die aldus bezwaar hebben gemaakt kunnen te zijner tijd ook bezwaren indienen tegen een ontwerp van de beschikking op de aanvragen. Tot een maand nadat de uiteindelijke beschikking van Gedeputeerde Staten is bekend gemaakt blijven de stukken tijdens de kantooruren ter inzage liggen.

Voor nadere inlichtingen en voor kopieën van de terinzage gelegde stukken (dit laatste tegen betaling) kunt u zich gedurende de loop van de gehele procedure wenden tot:

de heer ing. M. C. M. Scheffers van de provincie Noord-Brabant voor wat betreft de aspecten met betrekking tot de Afvalstoffenwet, tel. 073-812609;

de heer G. Happel van het waterschap De Aa voor wat betreft de aspecten met betrekking tot de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, tel. 073-128622.

's-Hertogenbosch, januari 1992.

BIJLAGE 2A

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 57 d.d. 20 maart 1992

Noord-Brabant

Afvalstoffenwet

Bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is op 7 februari 1992 ingekomen een toelichting op het MER-rapport ten behoeve van de aanvraag om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet van Promest BV te Helmond voor het oprichten en in werking hebben van een mestverwerkingsinrichting met een verwerkingscapaciteit van 60.000 ton per jaar aan de Graandijk 6 te Helmond. Deze toelichting is mede op verzoek van de Commissie voor de milieueffectrapportage door Promest BV opgesteld.

Desbetreffende stukken liggen vanaf 23 maart 1992 gedurende een maand ter inzage op de afdeling Milieuzaken van de dienst Stadsbeheer, Weg op den Heuvel 56 te Helmond op werkdagen van 9 tot 12.30 uur en bovendien na telefonische afspraak met de afdeling Milieuzaken (telefoonnummer 04920-87542).

De stukken liggen ter inzage ter griffie van het waterschap De Aa, Postelstraat 49 te 's-Hertogenbosch op werkdagen van 10 tot 12 uur en van 14 tot 16 uur. Gemotiveerde opmerkingen kunnen tot het einde van genoemde termijn schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch. Men kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Tot een week voor het einde van genoemde termijn kan men verzoeken mondeling opmerkingen te mogen inbrengen. De aanvrager wordt in de gelegenheid gesteld op de dag te houden bijeenkomst aanwezig te zijn.

Zij die aldus opmerkingen hebben gemaakt kunnen te zijner tijd ook bezwaren indienen tegen een ontwerp van de beschikking op de aanvraag. Tot een maand nadat de uiteindelijke beschikking van Gedeputeerde Staten is bekendgemaakt blijven de stukken tijdens de kantooruren ter inzage liggen. Voor nadere inlichtingen en voor kopieën van de ter inzage gelegde stukken (dit laatste tegen betaling) kunt u zich wenden tot de heer ing. M. C. M. Scheffers van de provincie Noord-Brabant, telefoonnummer 073-812609, 's-Hertogenbosch, maart 1992.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Promest BV te Helmond

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant en het dagelijks bestuur van het Waterschap de Aa

Besluit: vergunningverlening in het kader van de Afvalstoffenwet (AW) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO)

Activiteit: De voorgenomen activiteit betreft het uitbreiden van de verwerkingsinrichting voor varkensdrijfmest met een tweede productiestraat om te komen tot een verwerkingscapaciteit van 600.000 ton varkensdrijfmest per jaar. De huidige inrichting (straat 1) heeft een verwerkingscapaciteit van ca. 35.000 ton varkensdrijfmest per jaar. Deze inrichting heeft een experimenteel karakter. Door een tweede droger te installeren wordt de verwerkingscapaciteit van straat 1 op 100.000 ton per jaar gebracht. Vanuit de reeds verkregen ervaringen en inzichten wordt de capaciteit van de inrichting uitgebreid tot ca. 600.000 ton varkensdrijfmest per jaar (straat 1 en 2).

Stand van zaken: Het MER en de vergunningaanvragen zijn op 14 augustus 1991 ontvangen door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. Vanaf 25 november 1991 hebben deze een maand ter inzage gelegen. Vanwege een procedurefout heeft een nieuwe bekendmaking plaatsgevonden (zie bijlage 2) en hebben de stukken opnieuw ter inzage gelegen van 13 januari 1992 tot 13 februari 1992. Tevens is er een nieuwe hoorzitting gehouden.

Per brief van 18 september 1991 (zie bijlage 1) is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld haar toetsingsadvies over het MER uit te brengen. Naar aanleiding van de bespreking van een eerste concept van dit toetsingsadvies op 7 januari 1992 is door Promest BV een aanvulling op het MER opgesteld. Deze aanvulling heeft voor een ieder ter inzage gelegen gedurende één maand, vanaf 23 maart 1992 (zie bijlage 2a). Per brief van 17 maart 1992 (bijlage 1a) is deze aanvulling ook aan de Commissie aangeboden. De Commissie heeft de aanvulling bij haar advisering betrokken.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. A.H. Dirkzwager

ing. A.J. Dragt

ir. K.H. Veldhuis (voorzitter)

prof.dr.ir. G.D. Vogels

ing. F. van Voorneburg

Secretaris van de werkgroep: drs. R.L.J.M. Klerks.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	920212 920225	Brabantse Milieufederatie	Tilburg	920226
2.	920212	Th. de Groot	Helmond	920226
3.	920127 920210	Wijkraad Groot Brouwhuis Wijkraad Groot Brouwhuis met aansluitend 18 door meerdere per- sonen ondertekende bezwaarschriften	Helmond	920226
4.	920303	Stichting voor Natuurbehoud en Milieubeheer Gewest Helmond e.o.	Helmond	920316
5.	920207 920415	C.A.J.M. van Asten en T.W. Schotanus C.A.J.M. van Asten, Th.M. de Groot, T.W. Schotanus en M.J.M. Verhoeven namens Wijkraad Groot Brouwhuis	Helmond Helmond	920316 920324
6.	920126	A. Driessen-Kuijpers	Helmond	920316
7.	920123	E. Kuijpers en A. van Mullekom	Helmond	920316
8.	9200212	Rijkswaterstaat directie Noord- Brabant	Den Bosch	920316
9.	920213	Gewest Helmond	Helmond	920316
10.	920207	Gemeente Helmond	Helmond	920316
11.	920217	M. Verhoeven	Helmond	920316

BIJLAGE 5

AANDACHTSPUNTEN VOOR DE EVALUATIE

In het onderhavige advies heeft de Commissie aangegeven dat, gezien de grote hoeveelheid aannamen in het MER, een goed meetprogramma c.q. evaluatieprogramma van groot belang is. De Commissie vraagt met name aandacht voor de volgende aspecten:

- het verzamelen van zoveel mogelijk emissiegegevens met betrekking tot geur, gasvormige componenten, water en geluid in een stationair draaiende proeffabriek om na te gaan hoe deze informatie gebruikt kan worden voor de vaststelling van het emissiepatroon (milieu-effecten) van de grootschalige mestverwerkingsfabriek; Gezien de geconstateerde leemten in kennis c.q. de aannames in het MER en de aanvulling daarop verdienen hierbij de volgende metingen nog speciale aandacht:
 - * geuremissie na behandeling in de zure scrubber en het biofilter;
 - * geurconcentraties in de ruimtelucht;
 - * geurconcentratie bij de afgassen van de persen;
 - * geuremissie bij de indamper en bij de in het MER genoemde "overige bronnen";
 - * geurconcentratie in de uittredende lucht uit de aerobe waterbehandeling;
 - * emissies van ammoniak, stikstofdioxide, zwaveldioxyde, zwavelwaterstof, koolmonoxyde, vluchtige organische verbindingen en stof;
 - * de emissie van gasvormige stikstofdioxiden bij de aerobe zuivering;
 - * geluidemissies.
- de lozing van het condensaat op het oppervlaktewater (o.a. naar samenstelling en spreiding in de samenstelling);
- het vaststellen van eventuele risico's en de opstelling van een calamiteitenplan;
- de kwaliteit van het eindproduct;
- de opzet van een milieuzorgsysteem (eventueel gefaseerd).

Tot slot wordt nog aandacht gevraagd voor de emissies van de naverbranding. Omdat naverbranding van de afgassen waarschijnlijk niet meer voor de proefinstallatie gerealiseerd zal worden is dit een punt voor de evaluatie van het functioneren van de opschaling. Het gaat daarbij met name om:

- de emissie van chemisch gebonden stikstof;
- de geuremissie na behandeling van de afgassen van de droger en de indamper in een thermische naverbrander of in de stoomketel.